

História Európskej únie

9. mája 1950 oznámil Robert Schuman plán vytvorenie Európskeho spoločenstva pre uhlie a železo (EGKS), čo viedlo k podpísaniu zmluvy v Paríži v apríli 1951. Tento plán staval na myšlienke Jeana Monneta vybudovať jednotnú Európu krok za krokom tak, ako murár stavia budovu. Základ položilo 6 štátov: Belgicko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko a Taliansko. EGKS malo volený parlament, ktorý zasadal prvýkrát v septembri 1952 v Štrasburgu.

25. marca 1957 podpísali zakladajúce štáty zmluvu z Ríma, ktorou založili Európske hospodárske spoločenstvo (EHS) a Európske atómové spoločenstvo (Euratom). V tomto čase mal spoločný parlament 142 zástupcov zo všetkých členských štátov.

V januári 1973 sa EHS rozšírilo o nasledujúcich členov: Dánsko, Írsko a Veľká Británia. Parlament mal 198 členov.

V júni 1979 sa podľa zmluvy z Ríma uskutočnili v jednotlivých členských štátoch voľby do Európskeho parlamentu. 410 zvolených poslancov z 9 štátov zasadlo v júli 1979 v novej budove parlamentu Palais de l'Europe v Štrasburgu.

V januári 1981 sa Grécko stalo desiatym členským štátom EHS. Parlament sa rozšíril na 434 poslancov.

V júni 1984 sa konali druhé priame voľby do Európskeho parlamentu.

V januári 1986 vstúpili do EHS Španielsko a Portugalsko. Počet poslancov v parlamente sa zvýšil na 518.

V roku 1986 podpísali vlády členských štátov Jednotný európsky akt, ktorý bol parlamentom ratifikovaný. Jednotný európsky akt rozširuje a zdokonaľuje zmluvu z Ríma. Európsky parlament dostáva nové právomoci uzákonením vzťahov medzi parlamentom a radou. V tejto zmluve sa zaväzuje 12 členských štátov do 31. decembra 1992 vytvoriť spoločný trh s bezhraničným pohybom osôb, tovaru a služieb.

V júni 1989 sa konali tretie európske parlamentné voľby.

19. júna 1990 podpísali ministri zahraničných vecí Francúzska, Nemecka a krajín Beneluxu dohodu v Schengene o odstránení colných a pasových kontrol na vzájomných hraniciach a o voľnom pohybe občanov týchto štátov v ich území. Dohoda obsahuje 142 bodov, ktoré nahrádzajú zákony jednotlivých štátov a musí byť ratifikovaná parlamentmi všetkých zúčastnených strán. Postupne k dohode pristúpili Taliansko, Španielsko, Portugalsko a Grécko.

V decembri 1991 sa rozhodli zastupitelia vlád členských štátov EHS na zasadnutí rady v Maastrichte založiť Európsku úniu.

Vo februári 1992 bola v Maastrichte podpísaná Zmluva o Európskej únii. Európsky parlament získal ďalšie právomoci najmä v legislatívnej oblasti, kde sa stal rovnoprávnym partnerom Rady EÚ. V zmluve bolo zakotvené aj ustanovenie inštitúcie ombudsmana.

1. novembra 1993 vstupuje Zmluva o Európskej únii po ratifikácii v členských štátoch do platnosti.

V júni 1994 sa konali štvrté európske parlamentné voľby. Na základe zjednotenia Nemecka sa zvýšil počet poslancov na 567.

1. januára 1995 pristúpili do EÚ Fínsko, Rakúsko a Švédsko. V Európskom parlamente sa počet poslancov rozšíril na súčasných 626.

26. marca 1995 vstupuje do platnosti dohoda zo Schengenu, ku ktorej pristúpilo v apríli 1995 aj Rakúsko.

www.euroekonom.sk